

Vyjáření k experimentu sledování PET lahví v procesu třídění

V Praze 12. 6. 2024

V návaznosti na informace uvedené na webu Ministerstva životního prostředí ČR dne 6. 6. 2024 a z mediálních výstupů MŽP vyplývá, že ministerstvem pověřená firma tajně vložila cca 100 kusů sledovacích soustav do tříděného komunálního odpadu. Tyto soustavy s obsahem bateriových článků byly následně sledovány po dobu asi tří měsíců a podle všeho ještě část z nich v odpadu koluje.

Ačkoli rozumíme snahám ministerstva získat detailní informace o materiálových tocích, v tomto případě o PET lahvích, jsme zaskočení a znepokojeni zvoleným řešením, které může být podle dostupných informací porušením právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství. Bohužel následkem této akce může být dle našeho názoru také snížení důvěry občanů v separační systém obcí a měst, který je v ČR společně budován posledních 25 let a který je opakovaně oceňován i v evropském srovnání. Nejcenějším aspektem stávajícího systému v obcích je jeho dobrovolnost a fakt, že třídí již více než 75 % obyvatel. U zmíněných PET lahví lidé v ČR vytřídí dokonce 8 z 10 uvedených na trh, lepší je pouze Belgie. Bývalí ministři ŽP obecní separační systém aktivně podporovali. Sledujeme proto se znepokojením, že aktuálně je systém podobnými kroky podryván a k přiblížení našeho stanoviska uvádíme dva detailní komentáře odborníků:

Ing. Petr Balner, Ph.D., CROK (Centrum recyklační a odpadové kompetence)

„Obecně s výskytem baterií v odpadech, které procházejí technologií, kde může dojít k jejich mechanickému poškození, vzrůstá potenciál zahoření i významné poškození technologie a její odstávka. Rizika zahoření začínají již ve svozovém vozidle, kde může být baterie mechanicky poškozena při procesu lisování odpadu, pokud se dostane do prostor pohybu mechanických částí výsypaného či lisovacího zařízení.“

V případě tříděného sběru plastů se zvyšuje riziko zahoření na třídící lince opět v případě, kdy vstupující odpad prochází trhačem pytlů/drtičem, či v případě konkrétního příkladu PET lahve možnost poškození baterie umístěné v lahvi perforátorem lahví či jejich následným lisováním.

Tento příběh ukázal na skutečnost, že je třeba do budoucna věnovat velkou pozornost trasovatelnosti odpadových toků včetně evidence a dokladovatelnosti kvalitativních parametrů suroviny vstupující do recyklačního průmyslu, avšak transparentním a legálním způsobem. Jen tak lze efektivně a zodpovědně rozvíjet cirkulární ekonomiku. Bylo by přínosné se tak zaměřit i na ostatní využitelné druhotné suroviny, bezpečně zmapovat jejich tok a zamyslet se nad komplexním řešením využití potenciálu odpadů jako celku.“

RNDr. Petr Kratochvíl, ředitel Ecobat (kolektivní systém s oprávněním MŽP pro zpětný odběr baterií)

„Podle mých informací byl použit lithiový nenabíjecí článek obsahující velice reaktivní kovové lithium a navíc chlor. Předpokládám však, že se jednalo o článek o maximální velikosti mikrotužkové baterie a tam je riziko zkratu či mechanického poškození při procesu zpracování plastového odpadu poměrně nízké. Nicméně vhodné by bylo použít pro podobný experiment čipu bez baterie, takové řešení existuje, je však poměrně drahé.“

Závěrem: Souhlasíme s potřebou monitorovat toky odpadových materiálů a využívat získaná data pro rozvoj cirkulární ekonomiky, nicméně jiným způsobem, než je vkládání baterií do odpadu. Výskyt baterií ve zpracovávaných odpadech, jak již bylo řečeno, může způsobovat požáry či materiální škody na technologiích.

Česká asociace oběhového hospodářství (ČAOBH) sdružuje komerční i nekomerční subjekty, které spojuje především zájem o šetření primárních zdrojů a snižování negativních dopadů na životní prostředí či lidské zdraví. Řešení spatřuje obecně v prosazování principů oběhového hospodářství a konkrétně ve snižování množství nevyužitelných odpadů, které dnes masivně končí na skládkách.

kontakt: RNDr. Miloš Kužvart, výkonný ředitel ČAOBH, 724 695 777, milos.kuzvart@obehove-hospodarstvi.cz

